

De plek van de verloren dingen

Vertaald door Daniëlle Alders

Cecelia Ahern

*De plek van de
verloren dingen*

TRUTH DARE

EERLIJKE BOEKEN MET LEF

Oorspronkelijke titel: *A Place Called Here*
Oorspronkelijke uitgave © 2006 HarperCollins Publishers
Nederlandse vertaling © 2007 Daniëlle Alders en Truth & Dare / Foreign
Media Books bv, Amsterdam

*Truth & Dare is een imprint van Foreign Media Books bv,
onderdeel van Foreign Media Group*

Omslagontwerp: Janine Jansen / Lee Motley
Auteursfoto: Kieran Harnett
Typografie en zetwerk: CeevanWee, Amsterdam

ISBN 978 90 499 9912 4

NUR 302

www.truthanddare.nl

Voor jou, pap –
met heel veel liefs.

Per ardua surgo

*Een vermist persoon is iemand wiens verblijfplaats
onbekend is, ongeacht de omstandigheden
van de verdwijning.*

*De persoon wordt geacht 'vermist' te zijn
totdat hij/zij is opgespoord en zijn/haar welzijn,
of anderszins, is vastgesteld.*

An Garda Síochána

HOOFDSTUK 1

Jenny-May Butler, het meisje dat tegenover me in de straat woonde, verdween toen ik een kind was.

De *gardaí* stelden een onderzoek in, en zochten uitgebreid naar haar. Maandenlang was het verhaal elke avond op het nieuws, elke dag stond het op de voorpagina van de kranten, overal was het het gesprek van de dag. Het hele land hielp mee, het was de grootste zoektocht naar een vermist persoon die ik, met mijn tien jaar, ooit had meegemaakt, en hij leek invloed te hebben op iedereen.

Jenny-May Butler had blond haar, blauwe ogen en was een schoonheid die stralend glimlachte vanaf het tv-scherf in de woonkamer van elk huis in het land, waardoor iedereen tranen in zijn ogen kreeg en ouders hun kinderen ietsje steviger knuffelden voordat ze hen naar bed stuurden. Ze was in ieders dromen en ieders gebeden.

Ook zij was tien jaar oud, en ze zat bij mij in de klas. Ik keek elke dag naar haar mooie foto op het nieuws en luisterde naar de verslaggevers die over haar spraken alsof ze een engel was. Gezien de manier waarop ze haar beschreven, zou je nooit hebben geweten dat ze tijdens de pauze stenen naar Fiona Brady gooide wanneer de leraar niet keek, of dat ze me een 'koe met kroeshaar' noemde toen Stephen Spencer erbij stond, zodat hij haar boven mij zou verkiezen. Nee, in die paar maanden was ze het perfecte meisje geworden en ik vond het niet eerlijk om dat te verpesten. Na een tijdje vergat

zelfs ik alle nare dingen die ze had gedaan, omdat ze niet gewoon Jenny-May meer was – ze was Jenny-May Butler, het lieve, vermiste meisje uit dat aardige gezin dat elke avond huilend op het nieuws verscheen.

Ze werd nooit gevonden – haar lichaam niet, geen spoor van haar, het was net alsof ze in het niets was opgelost. Er waren geen verdachte personen gezien die op de loer hadden gelegen, ze was op geen enkele beveiligingscamera te zien. Er waren geen getuigen, geen verdachten, de gardaí hadden ieder mogelijk persoon ondervraagd. De mensen in de straat werden achterdochtig, ze groetten elkaar 's ochtends op weg naar de auto nog wel vriendelijk, maar de hele tijd vroegen ze zich dingen af, zochten overal iets achter, en hadden verrassend vertekende gedachten over hun burens, waar ze niets aan konden doen. Tijdens het wassen van de auto, het schilderen van houten hekjes, het wieden van de bloembedden en het maaien van het gazon op zaterdagochtend keken ze heimelijk om zich heen en kregen schandelijke gedachten. Mensen waren geschokt door zichzelf, boos dat deze gebeurtenis hun geest had verwrongen.

Ondanks het feit dat er achter gesloten deuren met het vingertje werd gewezen, hadden de gardaí geen aanwijzingen, ze hadden niets anders om vanuit te gaan dan een mooie foto.

Ik vroeg me altijd af waar Jenny-May naartoe was gegaan, waarheen ze was verdwenen, hoe iemand in vredesnaam gewoon in het niets kon verdwijnen zonder dat iemand ook maar iets wist.

's Avonds keek ik uit mijn slaapkamerraam naar haar huis. Het licht op de veranda was altijd aan, als een baken om Jenny-May naar huis te leiden. Mevrouw Butler kon niet meer slapen, en ik zag haar altijd gespannen op de rand van de bank zitten, alsof ze klaar voor de start zat te wachten tot het pistool afging. Ze zat in haar woonkamer uit het raam te kijken, te wachten tot er iemand langskwam met nieuws. Soms zwaaide ik naar haar en af en toe zwaaide ze verdrietig terug. Meestal zag ze niets door haar tranen heen.

Net als mevrouw Butler was ik ook niet blij dat ik geen antwoorden had. Ik vond Jenny-May Butler een stuk aardiger toen ze was

verdwenen dan toen ze nog hier was, en dat interesseerde me ook. Ik miste haar, het idee van haar, en vroeg me af of ze ergens dichtbij was, stenen naar iemand anders gooide en hard lachte, maar dat we haar gewoon niet konden vinden of horen. Nadat ze was verdwenen, begon ik alles wat ik kwijtraakte grondig te zoeken. Als mijn favoriete paar sokken weg was, keerde ik het huis ondersteboven terwijl mijn bezorgde ouders toekeken en niet wisten wat ze moesten doen, en me uiteindelijk maar gingen helpen.

Het verontrustte me dat mijn vermiste spullen vaak nergens te vinden waren en wanneer het een keer gebeurde dat ik ze wel vond, verontrustte het me dat ik, in het geval van de sokken, er maar een-tje vond. Dan stelde ik me voor hoe Jenny-May Butler ergens lachend stenen aan het gooien was en mijn favoriete sokken droeg.

Ik wilde nooit iets nieuws, vanaf mijn tiende was ik ervan overtuigd dat iets wat weg was niet vervangen kon worden. Ik wilde dat de dingen werden gevonden.

Volgens mij dacht ik even vaak na over die eenlingsokken als mevrouw Butler zich zorgen maakte over haar dochter. Ook ik bleef 's nachts wakker om alle niet te beantwoorden vragen te overdenken. Elke keer als mijn oogleden zwaar werden en bijna dichtvielen, kwam er een andere gedachte op uit mijn onderbewuste, waardoor mijn oogleden weer opengingen. De broodnodige slaap kwam niet en elke morgen was ik vermoeider, maar niet wijzer.

Misschien is dat de reden waarom me dit is overkomen. Misschien was ik, omdat ik zo veel jaren bezig was geweest mijn leven op zijn kop te zetten en alles te zoeken, vergeten mezelf te vinden. Ergens onderweg was ik vergeten uit te vissen wie en waar ik was.

Vierentwintig jaar nadat Jenny-May Butler verdween, raakte ik ook vermist.

Dit is mijn verhaal.

HOOFDSTUK 2

Mijn leven bestaat uit heel veel ironische gebeurtenissen. Dat ik verdween maakte gewoon deel uit van die lange lijst.

Ten eerste: ik ben 1,85 meter. Sinds mijn jeugd toren ik boven bijna iedereen uit. Ik raakte nooit kwijt in een winkelcentrum, zoals andere kinderen, ik kon me nooit goed verstoppen tijdens spelletjes, mij werd nooit gevraagd om te dansen tijdens disco's, ik was de enige tiener die niet stond te springen om haar eerste paar schoenen met hoge hakken te kopen. De favoriete naam die Jenny-May Butler voor me had – nou ja, in elk geval een die in haar top tien stond – was 'langpootmug', wat ze vaak tegen me zei als haar vrienden en bewonderaars erbij stonden. Geloof me, ik heb alles wel gehoord. Ik was het soort mens dat je al van verre zag aankomen: ik was de onbeholpen danser op de dansvloer, het meisje in de bioscoop achter wie niemand wilde zitten, degene in de winkel die zocht naar de extra lange broeken, het meisje dat op elke foto op de achterste rij stond. Ik kan niet over het hoofd worden gezien. Iedereen die langs me heen loopt, ziet me en onthoudt me. Maar ondanks dat alles raakte ik toch vermist. Laat de eenlingsokken maar zitten, laat Jenny-May Butler maar zitten, het is te gek voor woorden dat iemand zo opvallend als ik niet meer te zien was. Het mysterie dat alle mysteries ver achter zich liet was het mijne.

Het tweede ironische feit is dat het mijn werk is om vermiste per-

sonen te zoeken. Ik heb jarenlang als garda gewerkt. Ik wilde graag alleen zaken met vermiste personen doen, maar werkte niet op die specifieke afdeling, dus ik was afhankelijk van het 'geluk' om deze zaken tegen te komen. Weet je, de verdwijning van Jenny-May Butler heeft echt iets in me losgemaakt. Ik wilde antwoorden, oplossingen, en ik wilde ze helemaal zelf vinden. Ik denk dat het zoeken een obsessie werd. Ik zocht in de buitenwereld zo veel naar aanwijzingen dat ik er volgens mij niet één keer over nadacht wat er zich in mijn eigen hoofd afspeelde.

Bij de politie vonden we soms vermiste personen in een staat die ik de rest van mijn leven en tot ver in het volgende niet meer zal vergeten, en dan waren er ook nog de mensen die eenvoudigweg niet gevonden wilden worden. Vaak legden we alleen een spoor bloot, maar al te vaak dat nog niet eens. Dat waren de zaken waardoor ik werd gedreven om mijn taakomschrijving ver te overschrijden en te blijven zoeken. Ik onderzocht zaken nadat ze allang waren gesloten, bleef contact houden met families lang nadat ik dat contact had moeten verbreken. Ik besepte dat ik geen nieuwe zaak op me kon nemen als ik de vorige niet had opgelost, met als resultaat dat er te veel papierwerk lag en er te weinig actie werd ondernomen. En toen ik wist dat mijn hart alleen lag bij het zoeken naar vermiste personen, verliet ik de gardaí en ging ik in mijn eigen tijd zoeken.

Je zou niet geloven hoeveel mensen er zijn die net zo hard wilden zoeken als ik. De gezinnen vroegen zich altijd af wat mijn reden daarvoor was. Zij hadden een reden, een link, ze hielden van de vermiste, terwijl mijn honorarium amper genoeg was om van te leven, dus als het niet om het geld ging, wat was dan mijn motivatie? Gemoeidsrust, denk ik. Een manier om me te helpen 's avonds mijn ogen te sluiten en te gaan slapen.

Hoe kan iemand als ik, met mijn uiterlijk en mijn instelling, vermist raken?

Ik besef net dat ik nog niet eens heb verteld hoe ik heet. Ik heet Sandy Shortt. Het is niet erg, je mag lachen. Ik weet dat je wilt lachen. Dat zou ik ook willen als het niet zo vreselijk was. Mijn ouders hebben me Sandy genoemd omdat ik bij mijn geboorte zandkleu-

rig haar had. Jammer dat ze niet hadden voorzien dat mijn haar zo zwart als steenkool zou worden. Ook wisten ze niet dat die schattige, mollige beentjes al snel zouden ophouden met schoppen en heel snel zouden gaan groeien, en heel lang. Dus ik heet Sandy Shortt. Dat is degene die ik moet zijn, hoe ik altijd word geïdentificeerd en vastgelegd, maar ik heb geen licht haar en ben niet klein. Door die tegenstelling moeten mensen, als ik me voorstel, vaak lachen. Sorry dat er geen glimlachje af kan. Zie je, er is helemaal niets grappigs aan om vermist te worden: elke dag doe ik hetzelfde als ik deed toen ik werkte. Ik zoek. Alleen zoek ik deze keer een manier om gevonden te worden.

Ik heb één ding geleerd dat het waard is om te vermelden. Er is een enorm verschil met mijn leven van hiervoor, en dat is een zeer belangrijk bewijsstuk: voor één keer in mijn leven wil ik naar huis.

Wat een slechte timing om zoiets te beseffen. Dat is wel het meest ironisch van alles.

HOOFDSTUK 3

Ik ben geboren en opgegroeid in *county* Leitrim in Ierland, de kleinste county in het land, waar ongeveer 25.000 mensen wonen. Leitrim was ooit de hoofdstad van de county, en er staan een kasteelruïne en een paar andere oude gebouwen, maar het is zijn vroegere gewichtigheid kwijtgeraakt en geslonken tot een dorp. Het landschap van de county loopt uiteen van beboste bruine heuvels tot majestueuze bergen met slaperige valleien en talloze pittoreske meertjes. Leitrim is geheel door land omgeven, het grenst in het westen aan Sligo en Roscommon, in het zuiden aan Roscommon en Longford, in het oosten aan Cavan en Fermanagh en in het noorden aan Donegal. Wanneer ik er ben, brengt het een plotseling gevoel van claustrofobie in me teweeg en een overweldigende behoefte aan vaste grond.

Er is een gezegde over Leitrim: het beste wat er uit Leitrim komt is de weg naar Dublin. Ik was op mijn achttiende klaar met school, meldde me aan bij de politie en belandde uiteindelijk op die weg naar Dublin. Sindsdien ben ik zelden terug geweest. Eens in de twee maanden bezocht ik mijn ouders in hun rijtjeshuis met drie slaapkamers in een klein doodlopend straatje met twaalf huizen, waar ik ben opgegroeid. Gewoonlijk was ik van plan er het hele weekend te blijven, maar meestal bleef ik slechts een dag, en gebruikte een noodgeval op het werk als excuus om mijn onuitgepakte tas die bij de deur stond te pakken en weg te rijden, heel snel weg te rijden over het beste wat uit Leitrim komt.

Ik had geen slechte relatie met mijn ouders. Ze steunden me altijd, ze zouden zich voor een kogel hebben geworpen, in een vuur of van een berg af hebben gestort als ik daardoor gelukkig zou worden. Het is alleen zo dat ik me door hen ongemakkelijk voelde. In hun ogen zag ik wie zij zagen en dat vond ik niet leuk. Ik zag mijn weerspiegeling beter in hun gelaatsuitdrukking dan in welke spiegel ook. Sommige mensen hebben de macht om dat te doen: ze kijken naar je en dan vertelt hun gezicht je precies hoe je je gedraagt. Ik denk dat dat komt omdat ze van me houden, maar ik was niet in staat veel tijd door te brengen met mensen die van me hielden, vanwege die ogen, vanwege die weerspiegeling.

Sinds mijn tiende hadden ze op hun tenen om me heen gelopen, me behoedzaam aangekeken. Ze hadden gedaan alsof ze gesproken voerden en er klonken neplachjes door het huis. Ze probeerden me af te leiden, gemak en normaalheid te creëren, maar ik wist dat ze dat deden en waarom ze dat deden, en het maakte me er alleen maar bewuster van dat er iets niet in orde was.

Ze steunden me zo, ze hielden zo veel van me en elke keer werd het huis bijna op zijn kop gezet voor weer een slopende zoektocht waaraan ze nooit zonder een opgewekte ruzie toegaven. Melk en koekjes aan de keukentafel, de radio aan op de achtergrond en de wasmachine draaiend, alles om de ongemakkelijk stilte te verbreken die onvermijdelijk zou volgen.

Mijn moeder zou me die glimlach toewerpen, die glimlach die haar ogen niet bereikte, waarbij ze haar kiezen op elkaar klemde en met haar tanden knarste als ze dacht dat ik niet keek. Met geforceerde kalmte in haar stem en dat gemaakt blij gezicht kantelde ze haar hoofd, probeerde me niet te laten weten dat ze me aandachtig bestudeerde en zei: 'Waarom wil je het huis weer doorzoeken, liefje?' Ze noemde me altijd 'liefje', alsof ze net als ik wist dat ik evenmin Sandy Shortt was als dat Jenny-May Butler een engel was.

Het maakte niet uit hoeveel actie en lawaai er in de keuken waren gecreëerd om de ongemakkelijke stilte te vermijden, het leek niet te werken. Alles verdronk in de stilte.

Mijn antwoord: 'Omdat ik het niet kan vinden, mam.'

‘Welk paar zoek je?’ De rustige glimlach, het doen alsof dit een terloops gesprek was en niet een wanhopige poging tot een onderzanding om erachter te komen hoe mijn geest werkte.

‘De blauwe met die witte streepjes,’ antwoordde ik op een keer. Ik wilde altijd felgekleurde sokken hebben, opvallend en herkenbaar zodat ze makkelijk teruggevonden konden worden.

‘Misschien heb je ze niet allebei in de wasmand gedaan, liefje. Misschien ligt de sok die je zoekt ergens in je kamer.’ Een glimlach, ze probeerde niet te friemelen, en ze slikte moeizaam.

Ik schudde mijn hoofd. ‘Ik heb ze allebei in de wasmand gegooid, ik zag dat je ze allebei in de wasmachine hebt gestopt en er is er maar één uitgekomen. Hij ligt niet in de wasmachine en hij ligt niet in de wasmand.’

Het plan om de wasmachine aan te zetten als afleiding had een averechtse uitwerking, en ineens was de machine het centrum van de aandacht. Mijn moeder probeerde te verbergen dat ze worstelde om haar onbewogen glimlach niet te laten vervagen terwijl ze naar de omgekeerde wasmand op de keukenvloer keek, waar alle opgevouwen kleren verspreid lagen en in slordige hoopjes waren opgestapeld. Heel eventjes liet ze haar façade zakken. Als ik had geknipperd had ik het gemist, maar dat was niet zo. Ik zag de blik op haar gezicht toen ze naar beneden keek. Het was angst. Niet om de vermiste sok, maar om mij. Snel plakte ze haar glimlach weer op haar gezicht en haalde haar schouders op alsof het allemaal niet veel voorstelde.

‘Misschien is hij weggewaaid. De patiodeur stond open.’

Ik schudde mijn hoofd.

‘Of hij kan uit de mand zijn gevallen toen ik hem van daar naar daar bracht.’

Ik schudde weer met mijn hoofd.

Ze slikte en haar glimlach werd strakker. ‘Misschien zit hij verward in de lakens. Die lakens zijn zo groot, zo’n klein sokje zie je niet.’

‘Daar heb ik al gekeken.’

Ze pakte een koekje van tafel en beet er hard in, ze deed er alles

aan om de glimlach even van haar pijnlijke gezicht te halen. Ze kauwde een tijdje, en deed alsof ze niet nadacht, alsof ze naar de radio luisterde en meeneuriede met een liedje dat ze niet eens kende. Alles om me te laten denken dat ze zich nergens zorgen over maakte.

‘Liefje,’ zei ze glimlachend, ‘soms raken dingen gewoon weg.’

‘Waar gaan ze heen wanneer ze weg zijn?’

‘Ze gaan nergens heen,’ zei ze glimlachend. ‘Ze liggen altijd op de plek waar we ze hebben laten vallen of laten liggen. Als we ze niet kunnen vinden, kijken we gewoon niet op de juiste plek.’

‘Maar ik heb overal gekeken, mama. Dat doe ik altijd.’

Dat had ik ook gedaan, dat deed ik altijd. Ik keerde alles binnensbuiten, er was geen plek in het huisje waar ik niet kwam.

‘Een sok kan niet gewoon opstaan en wegwandelen als er geen voet in zit,’ zei mijn moeder met een neplachje.

Zie je, net als hoe mijn moeder het daar opgaf, dat is het punt waarop de meeste mensen ophouden zich dingen af te vragen, waarop de meeste mensen er niet meer om geven. Je kunt iets niet vinden, je weet dat het ergens is, en hoewel je overal heb gezocht is er geen spoor van te vinden. Dus dan wijt je het aan je eigen gekte, geef je jezelf de schuld dat je het hebt verloren en uiteindelijk vergeet je het. Dat kon ik niet.

Ik weet nog dat mijn vader die avond van zijn werk thuiskwam in een huis dat letterlijk op zijn kop was gezet.

‘Ben je iets kwijt, liefje?’

‘Mijn blauwe sok met witte streepjes,’ kwam mijn gedempte antwoord vanonder de bank vandaan.

‘Eentje weer?’

Ik knikte.

‘Links of rechts?’

‘Links.’

‘Oké, ik ga wel boven kijken.’ Hij hing zijn jas aan de kapstok bij de deur, zette zijn paraplu in de paraplubak, gaf zijn rood aangelopen vrouw een tedere kus op haar wang, wreef haar bemoedigend over haar rug en ging toen naar boven. Twee uur bleef hij in de

slaapkamer van mijn ouders, maar ik hoorde hem niet bewegen. Ik gluurde door het sleutelgat en zag een man die op zijn rug in bed lag met een washandje over zijn gezicht.

Tijdens mijn bezoeken in latere jaren stelde hij dezelfde zorgeloze vragen die nooit opdringerig bedoeld waren, maar wel zo overkwamen op iemand die al tot de tanden toe gewapend was.

‘Nog interessante zaken op je werk?’

‘Hoe gaat het in Dublin?’

‘Hoe is je flat?’

‘Heb je een vriendje?’

Er waren nooit vriendjes, ik wilde niet dat nog een paar ogen zo onthullend als die van mijn ouders me dag in dag uit zouden achtervolgen. Ik had minnaars en vechtmaatjes gehad, vriendjes, vrienden en mannen voor één nacht. Ik had genoeg geprobeerd om te weten dat iets voor de lange termijn niet zou werken. Ik kon niet intiem met iemand omgaan, het kon me niet genoeg schelen, ik kon niet genoeg geven of willen. Ik wilde dat wat die mannen boden niet hebben, ze begrepen niet wat ik wilde, dus het was een en al gespannen glimlach als ik mijn ouders vertelde dat het werk prima ging, dat het druk was in Dublin, de flat prachtig was en nee, ik geen vriendje had.

Elke keer dat ik het huis verliet, zelfs de keren dat ik eerder wegging, zei pap trots dat ik het beste was wat uit Leitrim was voortgekomen.

De fout lag niet bij Leitrim, noch bij mijn ouders. Ze steunden me zo enorm, en dat besef ik nu pas. Met elke dag die voorbijgaat, merk ik dat dat besef veel frustrerender is dan nooit iets vinden.